

ПРОЕКТЕН ФИШ ЗА ИНВЕСТИЦИОННА МЯРКА

Община	Бургас
Лице за контакт – име, длъжност, имейл и телефон	Мая Русева, директор на дирекция „Стратегическо развитие“, координатор по проекта, m.velcheva@burgas.bg тел. 056/907 457

1. Название на инвестиционната мярка

Прилагане на мерки за адаптация към климата чрез изграждане на Градски природен остров

2. Резюме - Общо кратко описание на мярката

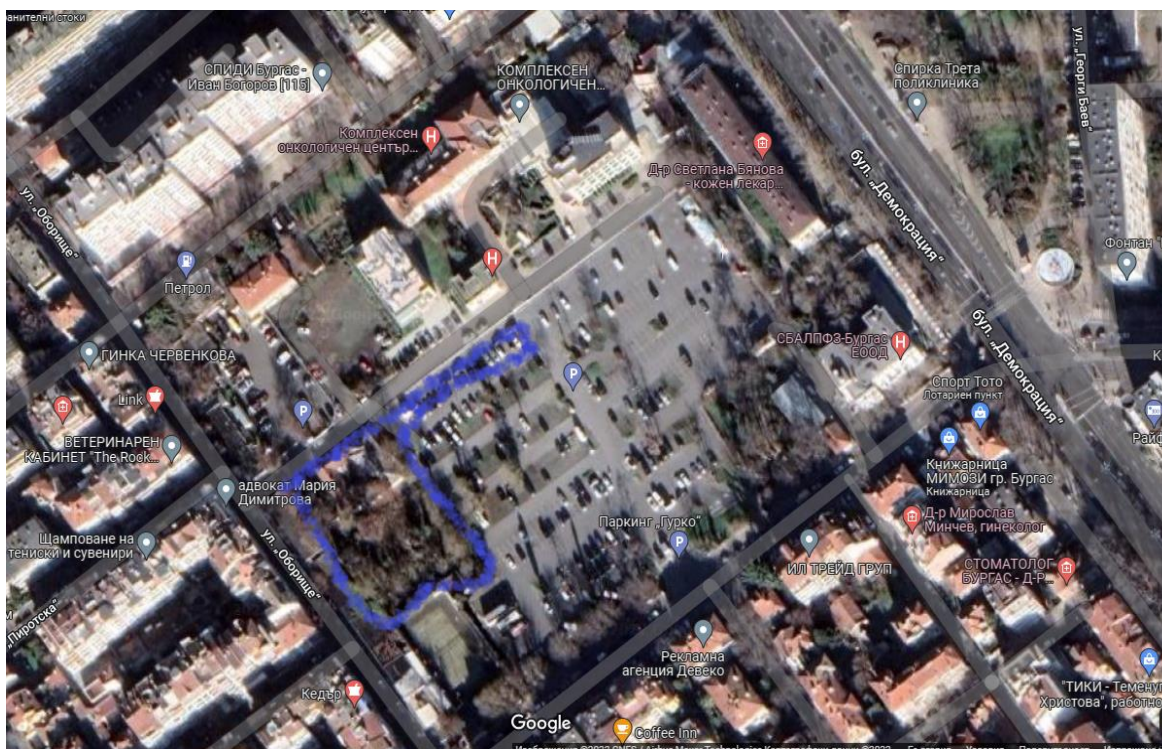
Адресираните с инвестиционната мярка заплахи са **високите температури**, водещи до формирането на градски топлинни острови и **интензивни валежи**, увеличаващи честотата на наводненията. Обект на интервенцията ще бъде неподдържано пространство в централна градска част на гр. Бургас с площ от 2600 м², заключено между жилищна зона, общински и наказателен паркинг и три болнични заведения. Предвидените дейности включват изграждане на синьо-зелена инфраструктурас регулираща микроклимата функциявъвеждане на мерки за енергийна ефективност и оползотворяване на енергия от възобновяеми източници.

Очакваните резултати са подобро състояние на микроклимата в идентифицираната зона за облекчаване на топлинните вълни, понижаване риска от наводнение, както и подобряване възможностите за отдых, благоприятстващо общото благосъстояние и здравето на градското население.

3. Обект и място

Обектът на интервенция е неподдържано пространство в централна градска част между ул. “Оборище” и улица Генерал “Гурко”, намиращо се в непосредствена близост до общински паркинг с 470 места, наказателен паркинг, Комплексен онкологичен център, Белодробна болница, Диагностично-консултативен център, Дневен център за рехабилитация на лица с психични разстройства, едноетажни частни имоти и жилищни кооперации. В имота се намират четири броя изоставени полумасивни постройките. Поради интензитета на урбанизация и гъстота на застрояване в близост няма друго зелено градско пространство. Наличието на множество болнични заведения и необходимостта на пациентите и техните близки, както и на обитателите на жилищни кооперации в района да посещават открити зелени пространства с подходяща среда и микроклимат с цел рекреация и отмора е причина за идентифициране на мястото като обект на интервенция по проекта и превръщането му в градски природен остров. Практиката може да бъде приложена във всички неподдържани междублокови пространства на територията на града.

УПИ XIV, кв.135Б по плана на ЦГЧ, гр. Бургас /ПИ с идентификатор 07079.608.330 по КККР на гр. Бургас/.

4. Дейности

Предлаганата инвестиционна мярка включва следните конкретни дейности, които взаимно се допълват и представляват цялостен комплекс:

- Отпечатване на почва с обща площ 460м² чрез премахване на бетонова настилка;
- Озеленяване на разкритата и прилежаща площи;
- Изграждане на водна каскада;

- Изграждане на дренажна система под зелените площи, която да събира водата в подземен резервоар за използването ѝ повторно за поливни нужди посредством помпа.
- Изграждане на алейна мрежа изцяло с дренажна настилка.
- Инсталиране на енергоспестяващо осветление.
- Създаване на кътове за отмора и социализация в подходящ микроклимат изцяло изградени от природно съобразни материали, осигуряващи прохладна сянка и защита от вредни лъчи в лентите месеци;
- Изграждане на инфраструктура за ‘жива зелена стена’ със съответно озеленяване в 2 локации:
- Изграждане на конструкция тип пергола, чийто покрив да осигурява площ от 7,50 x 50 м и изграждане на фотоволтаична централа с възможност за съхраняване на произведената енергия за частично обезпечаване на осветлението в парка;
- Засаждане на 10 бр. дървета на територията на паркинга.

Материалите от премахваните стари постройки и растителност ще бъдат оползотворени в изграждането на новата синьо-зелена инфраструктура, прилагайки принципите на кръговата икономика.

Обектът на интервенция по проекта, ще се заприходи в активите на община Бургас и ще се включи в годишния бюджет за поддръжка на зелените площи за срок не по-малък от 5 години след приключване на проектните дейности.

5. Заплаха, към която се прави адаптация

Заплахите, които са разгледани са Затопляне в градска среда / ефект на Топлинен остров и обилни валежи, а мярката, която е избрана, е разширяване на градската синьо-зелена инфраструктура и прилагане на мерки за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници.

Средната годишна температура от 1980 до 2020 г. нараства с 1.1° C .

Общият брой на горещи дни (температури над 35C) и нощи (температури на 20C) в града за периода 1971-2000 е 6, а прогнозите за 2021-2050 и 2071-2100 са съответно 22 и 50, при запазване на процента от зелени/сини площи и отсъствие на други мерки за адаптация към промените на климата. [Интерактивната карта](#) на ЕАОС,

Годишното количество валежи в гр. Бургас показва слабо увеличение от 604.8мм годишно през 1979 до 630.7мм през 2021, или средно с 0,62мм годишно. meteoblue.com

Нараства броят и сериозността на аномалиите, по отношение [наводненията](#).

За периода 2071-2100 г. се очаква за Бургас покачване в количества поройни дъждове през зимата и лятото да се промени съответно с 15,23% и 21,30% - съгласно информацията от [Европейската агенция по околна среда](#).

Плувиалните наводнения в градските райони са резултат от комбинацията от интензивни валежи и висок дял на непропускливи повърхности

Съгласно данни от [Европейската агенция по околна среда](#) процентът на запечатани територии в градската морфологична зона (UMZ) (2015 г.) на Бургас е 20-40%

6. Използван опит от Норвегия и/ или от доклада за добри практики:

Планираната инвестиция има връзка с Доклада за международния опит и добри практики за адаптация към изменението на климата, които са подходящи за българските градове изготвен от Норвежка асоциация на местните и регионални власти (KS), най-вече заимства практики от испанския град Виктория Гаскейн по отношение пилотни проекти за озеленяване на кварталите, както и засаждане на дървета в паркинг „Лакуа-Ариага“.

7. Иновация:

Иновацията на избраната мярка може да се разглежда и в технологичен и институционален аспект. В технологичен, предвидената интервенция е комбинация от множество елементи за смекчаване и адаптация към промените на климата, в това число отпечатване на почвата, озеленяване, изграждане на енергоспестяващо осветление, засенчване, въвеждане на мерки за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници, изграждане на зелени стени и система за събиране на дъждовна вода, водна каскада.

Материалите от премахваните стари постройки и растителност ще бъдат оползотворени в изграждането на новата синьо-зелена инфраструктура, прилагайки принципите на търговата икономика.

Комплексната мярка не е прилагана на територията на града и заимства световни най-добри практики за смекчаване и адаптация към промените на климата. Добре изпълнена тя ще бъде добър пример за жителите на града, които имат намерение да кандидатстват по общинската програма „Моят квартал, моята улица, моят град“ като им предложи по-добри възможни решения за адаптация към климатичните промени в техните междублокови пространства.

В институционален аспект се очаква мярката да доведе до промяна на правилата и/или изискванията по отношение на използвани настилки и материали за намаляване на негативното въздействие от промяната на климата при изпълнение на Програмата на Община Бургас за облагородяване на вътрешно квартални пространства от една страна, от друга е подобрен взаимодействието между институциите и вътрешно-административното сътрудничество чрез широко експертно участие при планиране на подобни мерки на местно ниво

8. Индикативен бюджет на проектната идея:

Бюджет: 392 078.00лв. без ДДС или 470 493.60лв. с ДДС.

Бюджетът е определен на база изготвена КСС, която към момента възлиза на 370 000 лв. С оглед покачването на цените и съществуващ риск от неучастие на стопански субекти в конкурса за нейното възлагане поръчката ще бъде обявена на стойността съгласно одобрения бюджет по проекта за дейността.

9. Проектна готовност:

Идеен проект.

10. Начин на възлагане:

Обществена поръчка на основание чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗОП, инженеринг (проектиране, СМР и авторски надзор) – открита процедура.

11. Съответствие с общинските политики – планове, стратегии:

Проектът е в съответствие с **План за интегрирано развитие на община Бургас за периода 2021-2027г.**

Приоритет 6: "Бургас прилага зелени решения. Устойчиво управление на урбанизираните екосистеми" от Индикативен списък на важни за общината проекти, включени в ПИРО на община Бургас за периода 2021-2027 г.

Мярка 6.4. Адаптация към изменението на климата, превенция и управление на риска.

Развитие и повишаване качеството на компонентите на зелената система на територията на общината, в т.ч. обществени зони за отдих и зелени площи.

Мярка 6.4. Въведени интегрирани решения за климатична адаптация на градската среда чрез обновяване на озеленени площи за ограничен обществен достъп (междублокови пространства)

Мярка 6.4. Изградена зелена инфраструктура с цел приспособяване към изменението на климата чрез облагородяване на озеленени площи за широк обществен достъп

Мярка 6.4. Въведени алтернативни източници за производство на енергия

План за управление риска от наводнения;

Приоритет 1: Опазване на човешкия живот и на общественото здраве

Действие (Цел) 1.2.: Осигуряване бързо отвеждане на водите при интензивни валежи и наводнения от урбанизираните територии

Мярка

Създаване на зелена инфраструктура, на зони за отдих и други услуги на хората чрез естествено или изкуствено водозадържане

Програма „Моят град, моята улица, моят квартал“

12. Синергичен ефект и връзка с други изпълнени или планирани проекти в градския район:

В изпълнение на проект „Интегриран проект за обновяване на значими пространства в град Бургас“, финансиран по ОП „Регионално развитие“ 2007 - 2013 са благоустроени 22 обекта - междублокови пространства, паркове, детски и спортни площадки. Настоящият проект ги допълва с цялостна визия за адаптация към заплахите от климатичните промени.

По проект „Осигуряване на балансирана градска среда в ЦГЧ, ж.к. „Възраждане“ и ж.р. „Меден рудник – етап I“, финансиран по ОП „Региони в растеж“ 2014 – 2020, облагородените междублокови пространства са общо 6. Настоящият проект ги допълва с цялостна визия за адаптация към заплахите от климатичните промени.

Освен привлечения външен ресурс за изпълнение на мерки за облагородяване на градски пространства, Община Бургас изпълнява със собствени ресурси програма за облагородяване на вътрешноквартални пространства "Моят град, моят квартал, моята улица", като ежегодно се залагат 3 000 000 лв. за реализацията ѝ. Опитът от настоящия проект ще бъде популяризиран с цел участниците в програмата да заимстват идеи за своите проекти.

Освен изброените синергичен ефект ще има по отношение Планирано изграждане на нова специализирана болнична сграда на КОЦ-Бургас, където ще бъде приложен опитът от настоящия проект.

Настоящият проект надгражда и изпълняван от Община Бургас проект Gogreen routes „Устойчиви и оптимални градски природни, технологични и екологични решения“ финансиран по програма Хоризонт 2020. Проектът има за цел да приложи подход към природно базирани решения, като създава зелени коридори и култивира положителната връзка между човека и природата.

13. Резултати от консултативната среща

Срещата се проведе на 30.06.2022 г. в заседателната зала на Община Бургас.

Участници в срещата бяха Заместник-кмет, главен архитект, представители на дирекция „Устройство на територията, дирекция „Околна среда“, дирекция „Стратегическо развитие“, представители на Камарата и Съюза на архитектите в Бургас, РИОСВ

Участниците бяха много активни. Изразени бяха мнения по няколко основни теми.

По отношение на мерките за адаптация и смекчаване към климатичните промени

- Проблеми с презастрояване,
- Необходимост от засаждане на едроразмерна растителност и обособяване на зелени градски острови,
- Проблем с инвазивни растителни и животинско видове;
- Да не се допуска разрастване на градовете за сметка навлизане в дивата природа,

- Важността на отпечатването на асфалт и бетон като мярка за адаптация;

Паркингите – общината планира изграждането им с дребна фракция, но при планирането да се вземат мерки по-скоро за превенция на автомобилния трафик отколкото изграждане на нови паркинги;

Авторите на представената идейна концепция изразиха следните мнения **по отношение идейната концепция** за изграждане на градски природен остров – да се подчертае връзката с природата, опазване на биоразнообразието, изолиране на шума, да се обособят кътове с различни функции за обособяване на мултифункционално пространство; да се използва дървесен материал от старите дървета на мястото за направа на паркова мебел; да се предвиди събиране на дъждовна вода от паркинга вместо от новия парк с оглед по-голяма ефективност и в този смисъл да се помисли за симбиоза между паркинга и парка по отношение използването на електрическа енергия и вода; да е по-зелена алейната мрежа; дали не са много мерките за малкия обхват на интервенция; опасения за поддържане на озеленяването -75 % от площта на парка; липсва елементът въздух – повдигната платформа; визуална прилика на парка с бели дробове и сърце.

По отношение на **възлагането** при инженеринга да има равнопоставеност между проектантите и строители;

По отношение на законодателните промени

- Нова наредба на Община Бургас по ЗУТ за градско планиране; Усложнени процедури по ЗУТ за фотоволтаични паркове;
- Промяна в законодателството по отношение изграждане на зелени покриви и самосрутваци се пострройки - обект на културното наследство;

Обобщение

Експертите от общинска администрация с повишени знания по отношение на мерките за адаптация и смекчаване към климатичните промени;

Идейната концепция и включените мерки са подкрепени от участниците като цяло.

14. Нещо друго, специфично за тази мярка:

Допълнителни положителни ефекти от проекта са:

- Намаление на емисиите на въглероден диоксид благодарение на допълнителното озеленяване и водни съоръжения;
- Подобри практики за управление на дъждовната вода;
- Създадено пространство за биоразнообразие и екосистеми;
- Понижена климатична промяна и рискове от бедствия, защита от наводнения;
- Предоставяне на културни екосистемни услуги ; (духовно обогатяване, естетическа наслада)
- Създаване на предпоставки за мултиплициране на творческия градски дизайн, устойчив на изменението на климата;
- Повишена информираност сред обществеността за мерки за смекчаване и адаптиране към климатичните промени; Разлепяне на стикери с QR код на подходящи места в парка с препратка към страницата на проекта, където ще

бъдат щрихирани мерките за адаптация и смекчаване, публични обсъждания, събития.

- Подобряване на институционалния капацитет на знания, свързани с АИК.
- Материалите от премахваните стари постройки и растителност ще бъдат оползотворени в изграждането на новата синьо-зелена инфраструктура, прилагайки принципите на кръговата икономика.

